

**KOMUNITNÝ PLÁN
SOCIÁLNYCH SLUŽIEB
OBCE NOVÁ ĽUBOVŇA**

2021 – 2026

Obsah

ÚVOD	4
POUŽITÁ TERMINOLÓGIA	5
DRUHY SOCIÁLNYCH SLUŽIEB	7
I. Teoretická časť	15
1. Komunitné plánovanie	15
1.1. Teoretické východiská	15
1.2. Účastníci komunitného plánovania sociálnych služieb	16
1.3. Cieľové skupiny	16
1.4. Komunitný plán sociálnych služieb (KPSS)	16
1.5. Výhody komunitného plánovania	17
1.6. Podstata komunitného plánovania	17
2. Komunitné plánovanie v obci Nová Ľubovňa	17
2.1. Zdôvodnenie komunitného plánovania	17
2.2. Podklady pri spracovaní KPSS	19
2.3. Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2015 – 2020	20
2.4. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja	20
2.5. Východisková situácia	21
3. Organizácia komunitného plánovania	22
3.1. Cieľové skupiny obyvateľov pri plánovaní	22
II. ANALYTICKÁ ČASŤ	24
4. Analýza poskytovaných sociálnych služieb	24
4.1. Poskytovatelia sociálnych služieb v regióne	24
4.2. Vybrané organizácie v SR podľa cieľových skupín	25
5. Sociálno - demografické údaje	26
5.1. Charakteristika Obce Nová Ľubovňa	26
5.2. História	26
5.3. Základná infraštruktúra	28
5.4. Podnikateľská sféra a služby	28
5.5. Obyvateľstvo	29
6. Dotazníkový prieskum	30

Komunitný plán sociálnych služieb obce Nová Ľubovňa na roky 2021 - 2026

7. SWOT analýza v sociálnej oblasti	39
8. Cieľové skupiny	40
8.1 Popis cieľovej skupiny „Seniori a zdravotne postihnuté osoby“	40
8.2. Popis cieľovej skupiny – „Rodina s deťmi a mládež“	40
9. Strategický cieľ a priority	41
10. Realizácia a monitoring realizácie KPSS	43
ZÁVER	45
Zoznam bibliografických odkazov	46

ÚVOD

Komunitný plán sociálnych služieb obce Nová Ľubovňa pre roky 2021 – 2026 vznikol na základe zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o sociálnych službách), ktorý ukladá mestám a obciam povinnosť spracovať dokument Komunitný plán sociálnych služieb.

Obsahom Komunitného plánu je analýza stavu poskytovaných sociálnych služieb, analýza požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb, analýza demografických a sociologických údajov, ciele a priority rozvoja sociálnych služieb, časový plán realizácie a spôsob vyhodnocovania plnenia plánu. Plán je vypracovaný na obdobie do roku 2026.

Cieľom komunitného plánovania je naplánovať také služby, ktoré zlepšia situáciu cieľových skupín - seniori, rodina s deťmi, mládež, osoby s ŤZP. Je to metóda, ktorou sa plánujú sociálne služby tak, aby zodpovedali miestnym špecifickým požiadavkám a potrebám jednotlivých občanov. Jedná sa o otvorený proces zisťovania potrieb a zdrojov a hľadania najlepších riešení v oblasti sociálnych služieb.

Základným znakom je, že sú poskytované obyvateľom danej komunity, teda obyvateľom obce Nová Ľubovňa. Z toho vyplýva, že sociálne služby sú naplánované a poskytované tak, aby obyvatelia obce zotrvali vo svojom prirodzenom sociálnom prostredí za predpokladu, že budú ich požiadavky uspokojené.

Komunitný plán sociálnych služieb poukazuje na pozitíva, ale aj na negatíva teda na problémy v jednotlivých oblastiach, na súčasný stav i možnosti poskytovaných sociálnych služieb, na problémy, ktoré sa musia denne v tejto širokej a veľmi závažnej oblasti riešiť i na možnosti riešenia do budúcnosti. Je to kompromis medzi potrebami a zdrojmi na ich uspokojenie. Dôvodom realizácie komunitného plánu je snaha o zlepšenie životných podmienok a sociálno-ekonomickej situácie v obci, aktivizáciu a integráciu znevýhodnených skupín obyvateľov za účasti dôležitých miestnych partnerov.

Úlohou dokumentu a zároveň systematického plánovania je pomôcť vytvoriť podmienky na nové druhy sociálnych služieb, na vytvorenie účinnejšieho a systémového využívania vnútorných zdrojov, na čerpanie prostriedkov zo štrukturálnych fondov, ako aj iných vonkajších zdrojov v prospech sociálneho rozvoja obce Nová Ľubovňa. Spracovanie komunitného plánu sa uskutočnilo pod odborným vedením za aktívnej účasti vedenia obce a jej obyvateľov.

POUŽITÁ TERMINOLÓGIA

Prijímateľ sociálnej služby (klient) je fyzická osoba, ktorá využíva sociálne služby z dôvodu, že sa ocitla v nepriaznivej sociálnej situácii.

Poskytovateľ sociálnej služby je subjekt poskytujúci sociálne služby za podmienok stanovených zákonom alebo prostredníctvom právnickej osoby, ktorú zriadil na tento účel:

- a) verejný poskytovateľ – obec, vyšší územný celok,
- b) neverejný poskytovateľ – neziskové organizácie, občianske združenia.

Objednávateľ sociálnej služby je zodpovedný za zaistenie sociálnych služieb v danej komunite. Objednávateľom sú najmä obce a vyššie územné celky, v ktorých kompetencii je sociálna oblasť.

Sociálna služba je definovaná ako odborná činnosť, obslužná činnosť, iná činnosť alebo súbor týchto činností, ktoré sú zamerané na:

- prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity,
- zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti,
- zabezpečenie nevyhnutých podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby,
- riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny,
- prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny.

Sociálne služby sa poskytujú ako:

- a) pobytové – poskytujú sa, ak súčasťou sociálnej služby je ubytovanie s celoročnou a týždennou formou.
- b) ambulantné – poskytujú sa osobe, ktorá dochádza, je sprevádzaná alebo je dopravovaná do miesta poskytovania sociálnej služby. Miestom poskytovania ambulantnej služby môže byť aj zariadenie.

Komunitný plán sociálnych služieb obce Nová Ľubovňa na roky 2021 - 2026

- c) terénne – poskytujú sa osobe v jej prirodzenom sociálnom prostredí. Možno ich poskytovať aj prostredníctvom terénnych programov, ktorých cieľom je predchádzať sociálnemu vylúčeniu osoby, rodiny a komunity, ktoré sú v nepriaznivej sociálnej situácii.
- d) Sociálnu službu možno poskytovať aj inou formou, najmä telefonicky alebo s použitím telekomunikačných technológií, ak je to účelné.

Sociálne poradenstvo (ďalej „SP“) je definované ako odborná činnosť, ktorej cieľom je odborná pomoc fyzickej osobe, rodine alebo komunite v nepriaznivej sociálnej situácii, ktorá sa vykonáva na 2 úrovniach:

- 1) základné sociálne poradenstvo je:
 - a) posúdenie povahy problému,
 - b) poskytnutie základných informácií o možnostiach riešenia problému,
 - c) odporúčanie a sprostredkovanie ďalšej odbornej pomoci.
- 2) špecializované sociálne poradenstvo je:
 - a) zistenie príčin vzniku, charakteru a rozsahu problémov,
 - b) poskytnutie konkrétnej odbornej pomoci.

Sociálnoprávna ochrana detí (ďalej „SPOD“) je definovaná ako súbor opatrení na zabezpečenie ochrany dieťaťa (blaho a najlepší záujem o dieťa), výchovy a vývinu dieťaťa v jeho prirodzenom rodinnom prostredí alebo náhradnom prostredí dieťaťa, ktoré nemôže byť vychovávané vo vlastnej rodine.

Sociálna kuratela (ďalej „SK“) je definovaná ako súbor opatrení na odstránenie, zmiernenie a zamedzenie prehlbovania alebo opakovania porúch psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu dieťaťa, plnoletej fyzickej osoby a poskytovanie pomoci v závislosti od závažnosti poruchy a situácie, v ktorej sa nachádza dieťa alebo plnoletá fyzická osoba.

Nepriaznivá sociálna situácia je definovaná ako ohrozenie fyzickej osoby sociálnym vylúčením alebo obmedzenie jej schopnosti sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje problémy.

Sociálna rehabilitácia je odborná činnosť na podporu samostatnosti, nezávislosti, sebestačnosti fyzickej osoby rozvojom a nácvikom zručností alebo aktivizovaním schopností a posilňovaním návykov pri sebaobslužbe, pri úkonoch starostlivosti o domácnosť a pri základných sociálnych aktivitách s maximálnym využitím prirodzených zdrojov v rodine a komunite.

Komunita je tvorená ľuďmi, ktorí žijú na jednom mieste, majú medzi sebou rôzne sociálne väzby a sú viazaní nielen k sebe navzájom, ale aj k miestu, kde žijú.

Komunitné plánovanie sociálnych služieb je metóda, prostredníctvom ktorej je možné na úrovni obcí, mikroregiónov alebo krajov plánovať sociálne služby tak, aby zodpovedali potrebám jednotlivých skupín a zároveň boli v súlade s miestnymi špecifikami.

Komunitný plán sociálnych služieb predstavuje kompromis medzi potrebami a zdrojmi na ich uspokojenie. Je to strednodobý strategický dokument, ktorý sa spravidla vypracúva na obdobie 3 – 6 rokov a schvaľuje ho mestské alebo obecné zastupiteľstvo.

DRUHY SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

a) Sociálne služby krízovej intervencie

1. Terénna sociálna služba krízovej intervencie – poskytuje sa fyzickej osobe (ďalej len „FO“) v nepriaznivej sociálnej situácii a jej obsahom je činnosť zameraná na vyhľadávanie takýchto osôb, odborné, obslužné a ďalšie činnosti zamerané najmä na vykonávanie preventívnej aktivity, poskytovanie sociálneho poradenstva, sociálnej rehabilitácie, pomoci pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov a utváranie podmienok na výdaj stravy a potravín.

2. Poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach

2.1. *Nízkoprahové denné centrum* – poskytuje sa sociálna služba FO v nepriaznivej sociálnej situácii počas dňa v rozsahu sociálneho poradenstva a pomoci pri uplatňovaní svojich práv a záujmov. Vytvára podmienky pre prípravu a výdaj stravy a vykonávanie základnej osobnej hygieny.

2.2. *Integračné centrum* – poskytuje sa sociálna služba FO v nepriaznivej sociálnej situácii v rozsahu sociálneho poradenstva a sociálnej rehabilitácie. Vytvára podmienky na rozvoj pracovných zručností a záujmovú činnosť.

2.3. *Komunitné centrum* – poskytuje sa sociálna služba FO v nepriaznivej sociálnej situácii v rozsahu základného sociálneho poradenstva, pomoci pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, pomoci pri príprave na školské vyučovanie a sprevádzanie dieťaťa do a zo školského zariadenia. Vykonáva sa tu aj preventívna aktivita a zabezpečuje záujmová činnosť.

V komunitnom centre sa vykonáva komunitná práca a komunitná rehabilitácia. Sociálnu službu v komunitnom centre možno poskytovať ambulantnou a terénnou formou sociálnej služby prostredníctvom terénneho programu.

2.4. *Nocľaháreň* – poskytuje sa sociálna služba FO v nepriaznivej sociálnej situácii, ktorá nemá zabezpečené ubytovanie alebo nemôže doterajšie bývanie užívať, v rozsahu poskytnutia ubytovania poskytnutím prístrešia na účel prenocovania, sociálneho poradenstva, nevyhnutného ošatenia a obuvi. Vytvára podmienky na prípravu a výdaj stravy a vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny.

2.5. *Útulok* – poskytuje sa sociálna služba FO v nepriaznivej sociálnej situácii, ktorá nemá zabezpečené ubytovanie alebo nemôže doterajšie bývanie užívať, v rozsahu poskytnutia ubytovania na určitý čas, sociálneho poradenstva, pomoci pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov a nevyhnutného ošatenia a obuvi. Zariadenie zabezpečuje rozvoj pracovných zručností a vytvára podmienky na prípravu stravy a výdaj stravy, vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny, upratovanie, pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva a záujmovú činnosť. Poskytovateľ sociálnej služby v útulku poskytuje túto službu oddelene pre jednotlivcov a oddelene pre rodiny s dieťaťom alebo jednotlivcov s dieťaťom.

2.6. *Domov na polceste* – poskytuje sa sociálna služba FO v nepriaznivej sociálnej situácii, na určitý čas, ktorá nemá zabezpečené ubytovanie po skončení poskytovania sociálnej služby v inom zariadení, po skončení náhradnej starostlivosti alebo po skončení ochrannej výchovy.

V domove na polceste sa poskytuje ubytovanie na určitý čas, sociálne poradenstvo, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov a zároveň sa zabezpečuje rozvoj pracovných zručností a pomoc pri pracovnom uplatnení. Vytvára podmienky pre prípravu a výdaj stravy a vykonávanie základnej osobnej hygieny, upratovanie, pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva a záujmovú činnosť.

2.7. *Zariadenie núdzového bývania* – Poskytuje sa sociálna služba FO v nepriaznivej sociálnej situácii pre ohrozenie správaním iných osôb, alebo ak sa stala obeťou správania iných osôb v rozsahu ubytovania na určitý čas, sociálneho poradenstva a pomoci pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov. Utvárajú sa podmienky na prípravu a výdaj stravy a vykonávanie

nevyhnutnej základnej osobnej hygieny, upratovanie, pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva a záujmovú činnosť.

3. Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu – poskytuje sa FO v nepriaznivej sociálnej situácii a jej rodine. V rámci nej sa poskytuje sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, preventívna aktivita a zároveň zabezpečuje pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, pomoc pri príprave na školské vyučovanie a sprevádzanie dieťaťa do a zo školského zariadenia a záujmová činnosť. Poskytuje sa ambulantnou sociálnou službou a terénou formou sociálnej služby prostredníctvom terénneho programu.

b) Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi

1. Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa – poskytuje sa, ak rodič dieťaťa alebo FO, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, nemôže zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa sama alebo s pomocou rodiny a nie sú ďalšie dôvody, pre ktoré je potrebné v záujme dieťaťa postupovať podľa osobitného predpisu. V rámci pomoci pri osobnej starostlivosti o dieťa sa poskytujú bežné úkony starostlivosti o dieťa, pomoc pri príprave na školské vyučovanie, výchova a zabezpečuje sa záujmová činnosť.

2. Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa v zariadení dočasnej starostlivosti o deti – poskytuje sa, ak rodič dieťaťa alebo FO, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, nemôže z vážnych dôvodov zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa sama alebo s pomocou rodiny a nie sú ďalšie dôvody, pre ktoré je potrebné v záujme dieťaťa postupovať podľa osobitného predpisu. V zariadení dočasnej starostlivosti o deti sa poskytujú bežné úkony starostlivosti o dieťa, sociálne poradenstvo, ubytovanie na určitý čas, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva, pomoc pri príprave na školské vyučovanie, výchova a zabezpečuje sa záujmová činnosť.

3. Služba na podporu zosúlad'ovania rodinného života a pracovného života – poskytuje sa rodičovi alebo FO, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu v čase prípravy na trh práce alebo v čase vykonávania aktivít spojených so vstupom alebo s návratom na trh práce, poskytovaním starostlivosti o maloleté dieťa a prípravy na povolanie štúdiom na strednej škole resp. vysokej škole alebo v čase vykonávania zárobkovej činnosti, poskytovaním starostlivosti o dieťa do troch rokov veku alebo do šiestich rokov veku, ak je dieťaťom s nepriaznivým zdravotným stavom. V rámci služby na podporu zosúlad'ovania rodinného a pracovného života sa poskytujú bežné úkony starostlivosti o dieťa, pomoc pri príprave na školské vyučovanie, výchova a zabezpečuje sa záujmová činnosť.

4. Služba na podporu zosúlad'ovania rodinného života a pracovného života v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa – poskytuje sa, ak sa rodič dieťaťa alebo FO, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu pripravuje na povolanie štúdiom na strednej resp. vysokej škole, pripravuje na trh práce alebo vykonáva aktivity spojené so vstupom alebo s návratom na trh práce alebo vykonáva zárobkovú činnosť. V zariadení sa poskytujú bežné úkony starostlivosti o dieťa, stravovanie a výchova.

5. Služba včasnej intervencie – poskytuje sa dieťaťu do siedmich rokov jeho veku, ak je jeho vývoj ohrozený z dôvodu zdravotného postihnutia a rodine tohto dieťaťa. V rámci služby včasnej intervencie sa poskytuje špecializované sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia a vykonáva stimulácia komplexného vývinu dieťaťa so zdravotným postihnutím a preventívna aktivita. V rámci služby včasnej intervencie sa vykonáva komunitná rehabilitácia. Službu včasnej intervencie možno poskytovať ambulantnou a terénnou formou sociálnej služby prostredníctvom terénneho programu.

c) Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku:

1. Poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach pre FO, ktoré sú odkázané na pomoc inej FO, a pre FO, ktoré dovŕšili dôchodkový vek

1.1. *Zariadenie podporovaného bývania* - poskytujú sa sociálne služby FO, ktorá je za pomoci inej osoby a pod jej dohľadom schopná viesť samostatný život. Dohľad sa zabezpečuje pri samoobslužných úkonoch, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a pri základných sociálnych aktivitách. Okrem dohľadu sa poskytuje ubytovanie, sociálne poradenstvo a pomoc pri uplatňovaní práv. Zároveň sa utvárajú podmienky pre prípravu stravy, upratovanie, pranie, žehlenie a vykonáva sa sociálna rehabilitácia.

1.2. *Zariadenie pre seniorov* – poskytujú sa sociálne služby FO, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a je odkázaná na pomoc inej FO a jej stupeň odkázanosti je najmenej IV. podľa prílohy č. 3 zákona o sociálnych službách, alebo FO, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebuje z iných vážnych dôvodov.

V zariadení sa poskytuje ubytovanie, stravovanie, sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, ošetrovateľská starostlivosť, pomoc pri odkázanosti na pomoc inej osoby, upratovanie, pranie, žehlenie údržba šatstva a osobné vybavenie. Utvárajú sa tiež podmienky pre úschovu cenných vecí a zabezpečuje sa záujmová činnosť.

Komunitný plán sociálnych služieb obce Nová Ľubovňa na roky 2021 - 2026

1.3. Zariadenie opatrovateľskej služby - poskytuje sa sociálna služba pre plnoletú FO na určitý čas, ak je odkázaná na pomoc iných podľa prílohy č. 3 zákona o sociálnych službách. V zariadení sa poskytuje ubytovanie, stravovanie, sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, ošetrovateľská starostlivosť, pomoc pri odkázanosti na pomoc inej osoby, upratovanie, pranie, žehlenie a údržba šatstva a uschovávajú sa cenné veci.

1.4. Rehabilitačné stredisko - poskytuje sa sociálna služba FO odkázanej na pomoc inej osoby podľa prílohy č. 3 zákona o sociálnych službách, ktorá je slabozraká, nepočujúca alebo ťažko obojstranne nedoslýchavá. V zariadení sa poskytuje ubytovanie, stravovanie, sociálna rehabilitácia, sociálne poradenstvo, pomoc pri odkázanosti na pomoc inej osoby, upratovanie, pranie, žehlenie a údržba šatstva. Pri poskytovaní pobytovej sociálnej služby sa ubytovanie poskytuje len na určitý čas. Ak sa poskytuje v zariadení ambulantná sociálna služba, zariadenie nie je povinné poskytovať ubytovanie, stravovanie, pranie a žehlenie.

1.5. Domov sociálnych služieb - poskytuje služby týždennou pobytovou alebo ambulantnou sociálnou službou FO s vysokým stupňom odkázanosti alebo osobe nevidiacej resp. prakticky nevidiacej. V zariadení sa poskytuje ubytovanie, stravovanie, sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, ošetrovateľská starostlivosť, pomoc pri odkázanosti na pomoc inej osoby, upratovanie, pranie, žehlenie a údržba šatstva, osobné vybavenie. Zabezpečuje sa rozvoj pracovných zručností a záujmová činnosť, utvárajú sa podmienky pre úschovu cenných vecí a vzdelávanie. Ak sa v domove sociálnych služieb poskytujú sociálne služby deťom, utvárajú sa v ňom aj podmienky na výchovu.

1.6. Špecializované zariadenie - poskytuje sociálne služby FO s vysokým stupňom odkázanosti a s ťažkým zdravotným postihnutím. V zariadení sa poskytuje ubytovanie, stravovanie, sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, ošetrovateľská starostlivosť, pomoc pri odkázanosti na pomoc inej osoby, upratovanie, pranie, žehlenie a údržba šatstva, osobné vybavenie. Zabezpečuje sa rozvoj pracovných zručností a záujmová činnosť, utvárajú sa podmienky pre úschovu cenných vecí a vzdelávanie. Ak sa v špecializovanom zariadení poskytuje sociálna služba deťom, poskytuje sa im aj výchova.

1.7. Denný stacionár - poskytuje sa sociálna služba FO, ktorá je odkázaná na pomoc inej FO, ak jej stupeň odkázanosti je najmenej III podľa prílohy č. 3 zákona o sociálnych službách a je odkázaná na sociálnu službu v zariadení len na určitý čas počas dňa. V zariadení sa poskytuje stravovanie, sociálna rehabilitácia, sociálne poradenstvo, pomoc pri odkázanosti na pomoc inej osoby a zabezpečuje sa rozvoj pracovných zručností a záujmová činnosť. Ak sa v dennom stacionári poskytuje sociálna služba deťom, poskytuje sa im výchova. Sociálne poradenstvo sa

poskytuje aj rodinným príslušníkom.

2. Opatrovateľská služba - poskytuje sa FO, ktorá je odkázaná na pomoc inej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej II. podľa prílohy č. 3 a je odkázaná na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách. Rozsah služby určuje v hodinách obec.

3. Prepravná služba - sociálna služba poskytovaná FO s ťažkým zdravotným postihnutím odkázanej na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom alebo FO s nepriaznivým zdravotným stavom s obmedzenou schopnosťou pohybu po rovine alebo po schodoch a obmedzenou schopnosťou orientácie.

4. Sprievodcovská služba a pred čitateľská služba - sociálne služby poskytované FO, ktorá je nevidiaca alebo prakticky nevidiaca a FO s mentálnym postihnutím.

5. Tlmočnická služba - sociálna služba poskytovaná FO odkázanej na tlmočenie. Tlmočenie sa poskytuje v posunkovej reči, artikulačne a taktilne.

6. Sprostredkovanie tlmočnickej služby - sociálna služba poskytovaná FO so zdravotným postihnutím pri vykonávaní administratívnych úkonov, vedenie databázy fyzických osôb so zdravotným postihnutím odkázaných na komunikáciu prostredníctvom tlmočenia, tlmočníkov a záujemcov o vykonávanie tejto sociálnej služby, vykonávanie základného sociálneho poradenstva a školení FO so zdravotným postihnutím a tlmočníkov.

7. Sprostredkovanie osobnej asistencie - sociálna služba poskytovaná FO s ŤZP, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na osobnú asistenciu alebo FO s ŤZP, ktorá je odkázaná na osobnú asistenciu pri vykonávaní administratívnych úkonov, vedenie databázy užívateľov osobnej asistencie, vedenie databázy osobných asistentov a záujemcov o vykonávanie osobnej asistencie, vykonávanie základného sociálneho poradenstva a vzdelávanie užívateľov osobnej asistencie a osobných asistentov a pomoc pri riešení konfliktov vzniknutých medzi FO s ŤZP a osobným asistentom v súvislosti s uzatvorenou zmluvou o výkone osobnej asistencie.

8. Požičiavanie pomôcok - sociálna služba poskytovaná FO s ťažkým zdravotným postihnutím a FO s nepriaznivým zdravotným stavom odkázaným na pomôcku.

d) Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií

1. Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci - sociálna služba poskytovaná FO, ktorá má nepriaznivý zdravotný stav, s cieľom zabrániť vzniku krízovej sociálnej situácie alebo zabezpečiť jej riešenie. Znamená to poskytovanie nepretržitej, dištančnej, hlasovej, písomnej alebo elektronickej komunikácie s FO prostredníctvom signalizačného alebo audiovizuálneho

zariadenia napojeného na centrálny dispečing, ktorý zabezpečí potrebnú pomoc na základe vyslaného signálu potreby pomoci.

2. Krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií - sociálna služba poskytovaná FO, ktorá je v krízovej sociálnej situácii, alebo v inej obtiažnej životnej situácii, ktorú nemôže riešiť vlastnými silami a zabezpečuje sa najmä poskytnutím sociálneho poradenstva prostredníctvom telefónu, faxu, internetu.

e) Podporné služby

1. Odl'ahčovacia služba - sociálna služba poskytovaná FO, ktorá opatruje inú FO s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorou sa poskytuje alebo zabezpečuje FO s ťažkým zdravotným postihnutím sociálna služba počas obdobia, v ktorom FO, ktorá opatruje, nemôže opatrovanie vykonávať. Cieľom odl'ahčovacej služby je umožniť FO, ktorá opatruje, nevyhnutný odpočinok na účel udržania jej fyzického a duševného zdravia a prevencie jeho zhoršenia. Odl'ahčovacia služba sa poskytuje na celé dni, najviac 30 dní v kalendárnom roku.

2. Pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností - sociálna služba poskytovaná opatrovníkovi, FO, ktorá má záujem vykonávať funkciu opatrovníka a FO, ktorá si sama nedokáže uplatňovať a chrániť práva a právom chránené záujmy. Za pomoc sa považuje zastupovanie FO v konaní o obmedzení alebo vrátení spôsobilosti na právne úkony, súčinnosť pri spisovaní návrhov na súd na začatie konania o obmedzení alebo vrátení spôsobilosti na právne úkony, poskytovanie alebo sprostredkovanie sociálneho poradenstva alebo iného poradenstva s cieľom nájsť možnosti pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov FO, ktoré to nedokážu samy, spolupráca so zariadeniami, ÚPSVaR, súdmi a ďalšími osobami pred začatím konania a počas konania o obmedzení alebo vrátení spôsobilosti na právne úkony, vyhľadávanie a príprava FO, ktoré majú záujem vykonávať funkciu opatrovníka a príprava opatrovníkov na výkon opatrovníckych práv a povinností.

3. Denné centrum - v ňom sa počas dňa poskytuje sociálna služba FO, ktorá dovŕšila dôchodkový vek, FO s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom, rodičovi s dieťaťom alebo starému rodičovi s vnúčaťom. Poskytuje sociálne poradenstvo a zabezpečuje záujmovú činnosť.

4. Podpora samostatného bývania - sociálna služba na podporu samostatnosti, nezávislosti a sebestačnosti FO, zameraná najmä na pomoc pri prevádzke domácnosti a hospodárení s peniazmi, podporu pri organizovaní času, zapojení sa do spoločenského a pracovného života a pod. Poskytuje sociálne poradenstvo, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených

záujmov a zabezpečuje preventívnu aktivitu a sociálnu rehabilitáciu.

5. Jedáleň- poskytuje stravovanie FO, ktorá nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb, má ťažké zdravotné postihnutie resp. nepriaznivý zdravotný stav, alebo dovŕšila dôchodkový vek. Jedáleň môže poskytovať stravovanie aj prostredníctvom donášky stravy do domácnosti.

6. Práčovňa – utvárajú sa v nej podmienky na pranie, žehlenie a údržbu bielizne a šatstva FO, ktorá nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb, má ťažké zdravotné postihnutie resp. nepriaznivý zdravotný stav, alebo dovŕšila dôchodkový vek.

7. Stredisko osobnej hygieny - utvárajú sa v ňom podmienky na vykonávanie nevyhnutnej základnej osobnej hygieny FO, ktorá nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb, má ťažké zdravotné postihnutie resp. nepriaznivý zdravotný stav, alebo dovŕšila dôchodkový vek.

I. Teoretická časť

1. Komunitné plánovanie

1.1. Teoretické východiská

Komunitné plánovanie sociálnych služieb je jednou zo základných metód riadenia rozvojových procesov, pomocou ktorej môžeme plánovať sociálne služby na úrovni obcí, mikroregiónov alebo krajov tak, aby zodpovedali miestnym špecifikám a potrebám jednotlivých občanov pričom je to otvorený proces zisťovania potrieb, zdrojov a hľadanie najlepších riešení v oblasti sociálnych služieb. Je to dobrý spôsob ako začať spoluprácu a vytvárať trvalejšie partnerstvá. V porovnaní s inými metódami výrazne posilňuje princípy zastupiteľskej demokracie, pretože zapája všetkých, ktorých sa daná oblasť týka. V procese prevažuje dialóg a vyjednávanie, dosiahnutý výsledok je prijatý a podporovaný väčšinou účastníkov. Komunitné plánovanie nám dá odpoveď na otázku ako veľa a aké sociálne služby treba vytvoriť, ako by mali byť v území rozmiestnené a aké ľudské, materiálne a finančné zdroje máme k dispozícii.

Ide o otvorený proces, cieľom ktorého je:

- napĺňanie potrieb občanov odkázaných na jednotlivé formy sociálnej pomoci;
- zabezpečovanie zdrojov (finančných a personálnych) na jednotlivé formy sociálnej pomoci;
- hľadanie optimálnych riešení, ktoré najlepšie zodpovedajú miestnym podmienkam a potrebám ľudí;
- predísť sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii ohrozených jednotlivcov, skupín a opäť vtiahnuť do života komunity tých, ktorí stoja na jej okraji (pričom v niektorých prípadoch predstavujú pre obyvateľov hrozbu, či vyvolávajú strach a neistotu);
- posilňovať sociálnu súdržnosť všetkých obyvateľov mesta/obce.

Komunitné plánovanie má byť zamerané najmä na rozvoj komunitných sociálnych služieb z toho vyplýva, že služby musia byť poskytované takým spôsobom, aby obyvatelia obce zotrvali vo svojom prirodzenom prostredí a pritom ich potreby budú uspokojené.

Potrebné služby sú obyvateľom poskytované ambulantne (napr. poradenstvo, skupinová terapia, rehabilitácia, stravovanie, klubová činnosť a pod.) alebo v denných zariadeniach

špecializovaných pre jednotlivé alebo vhodne kombinované skupiny (chránená dielňa pre dospelých s duševnou poruchou, denný stacionár). Jednou zo základných podmienok pre úspešný proces komunitného plánovania je zapojenie troch skupín účastníkov: zadávateľov sociálnych služieb, poskytovateľov sociálnych služieb a užívateľov sociálnych služieb.

1.2. Účastníci komunitného plánovania sociálnych služieb

Zadávatelia sociálnych služieb – subjekty, ktorým zabezpečovanie sociálnych služieb na príslušnom území vyplýva zo zákona. Sociálne služby zriaďujú, prípadne zadávajú iným subjektom, financujú a organizujú. V systéme verejnej správy na Slovensku sú to obce, mestá a samosprávne kraje.

Poskytovatelia sociálnych služieb – subjekty, ktoré služby poskytujú a ponúkajú, bez ohľadu na ich právnu subjektivitu. Poskytovateľ sociálnej služby je za podmienok ustanovených zákonom obec, právnická osoba zriadená alebo založená obcou alebo samosprávnym krajom – „verejný poskytovateľ sociálnej služby“ a ďalšia právnická osoba a fyzická osoba – „neverejný poskytovateľ sociálnej služby“.

Užívatelia (prijímatelia, klienti) sociálnych služieb - osoby, ktorým sú poskytované sociálne služby z dôvodu ich nepriaznivej sociálnej situácie. Do nepriaznivej sociálnej situácie sa jednotlivec môže dostať z rôznych príčin, napr.: v dôsledku vysokého veku, nepriaznivého zdravotného stavu, krízových životných situácií, životných návykov, spôsobu života, ktorý vedie ku konfliktu so spoločnosťou, trestno-právnej činnosti a pod.

Verejnosť – rodinní príslušníci užívateľov sociálnych služieb, občania žijúci na príslušnom území, ktorých sa poskytovanie sociálnych služieb priamo nedotýka, ale v blízkej budúcnosti môžu patriť k potenciálnym užívateľom sociálnych služieb, prípadne poskytovanie sociálnych služieb môže ovplyvniť kvalitu ich života.

1.3. Cieľové skupiny

Každý užívateľ sociálnej služby patrí v rámci komunitného plánu sociálnych služieb do niektorej z cieľových skupín, ktoré najčastejšie bývajú: rodina s deťmi, mládež, seniori, osoby so zdravotným postihnutím, osoby v nepriaznivých životných situáciách, osoby aktívne v komunitách a pod.

1.4. Komunitný plán sociálnych služieb (KPSS)

Je reálnym výstupom komunitného plánovania sociálnych služieb a výsledkom dohody medzi

Komunitný plán sociálnych služieb obce Nová Ľubovňa na roky 2021 - 2026

zadávatel'mi, poskytovateľmi a užívateľmi sociálnych služieb. Poukazuje na potreby v danej komunite, pričom poskytuje aj alternatívy finančného, personálneho, prevádzkového a organizačného zabezpečenia v oblasti poskytovania sociálnych služieb.

1.5. Výhody komunitného plánovania

Do procesu komunitného plánovania sú zapájaní všetci účastníci systému sociálnych služieb (zadávatelia, poskytovatelia, užívatelia), čo výrazne posilňuje princípy zastupiteľskej demokracie, nielen v oblasti plánovania, ale aj v procese rozhodovania, prípadne spôsobe ich zabezpečovania. Komunitný plán sociálnych služieb zabezpečuje, aby sociálne služby zodpovedali miestnym potrebám a reagovali na mieste špecifiká.

1.6. Podstata komunitného plánovania

Zapájanie všetkých, ktorých sa sociálne služby týkajú alebo v blízkej budúcnosti môžu dotýkať. Otvorený dialóg o podobe sociálnych služieb, kde základom je zisťovanie potrieb, zdrojov a hľadanie najlepších riešení.

2. Komunitné plánovanie v obci Nová Ľubovňa

2.1. Zdôvodnenie komunitného plánovania

Národná rada Slovenskej republiky dňa 30. októbra 2008 schválila zákon o sociálnych službách. Tento zákon v zmysle novely účinnej od 01.01.2018 uložil mestám a obciam povinnosť vypracúvať dokument Komunitný plán sociálnych služieb. Kompetencie samosprávy v sociálnej oblasti sú rozsiahle a dotýkajú sa rôznych oblastí sociálneho zabezpečenia. Obec má nezastupiteľné miesto pri zabezpečovaní úloh spojených s riešením hmotnej a sociálnej núdze občanov, sociálnej pomoci, sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately, a v oblasti sociálnych služieb.

Kompetencie obce

v zmysle § 80 zákona o sociálnych službách

- a) vypracúva, schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb vo svojom územnom obvode,
- b) utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja,
- c) je správnym orgánom v konaniach o odkázanosti na sociálnu službu,
- d) vyhotovuje posudok o odkázanosti na sociálnu službu,

Komunitný plán sociálnych služieb obce Nová Ľubovňa na roky 2021 - 2026

- e) poskytuje alebo zabezpečuje poskytovanie sociálnej služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojenie základných životných potrieb,
- f) poskytuje základné sociálne poradenstvo,
- g) môže poskytovať alebo zabezpečovať poskytovanie aj iných druhov sociálnej služby
- h) uzatvára zmluvu o poskytovaní sociálnej služby, o poskytnutí finančného príspevku pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančný príspevok na prevádzku sociálnej služby neverejnemu poskytovateľovi sociálnej služby a iné.

v zmysle § 82 zákona o sociálnych službách

- a) obec za účelom predchádzania vzniku alebo predchádzania zhoršenia nepriaznivých sociálnych situácií a riešenia miestnych sociálnych problémov utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb podľa tohto zákona, na komunitnú prácu a komunitnú rehabilitáciu.
- b) komunitná práca je podpora aktivít členov miestnej komunity k svojpomocnému riešeniu sociálnych problémov v rámci miestneho spoločenstva, najmä rozvojom sociálnych služieb.
- c) komunitná rehabilitácia je koordinácia činnosti subjektov, ktorými sú najmä rodina, obec, vzdelávacie inštitúcie, poskytovatelia služieb zamestnanosti, poskytovatelia sociálnych služieb a poskytovatelia zdravotnej starostlivosti. Cieľom komunitnej rehabilitácie je obnova alebo rozvoj fyzických schopností, mentálnych schopností a pracovných schopností fyzickej osoby v nepriaznivej sociálnej situácii a podpora jej začlenenia do spoločnosti. Za účelom vykonávania komunitnej rehabilitácie sa môžu zriaďovať komunitné centrá.

v zmysle § 83 zákona o sociálnych službách

- a) komunitný plán sociálnych služieb vypracúva obec v spolupráci s:
 - inými poskytovateľmi sociálnych služieb v ich územnom obvode,
 - prijímateľmi sociálnych služieb v ich územnom obvode.
- b) obec vypracúva komunitný plán sociálnych služieb na základe národných priorít rozvoja sociálnych služieb, v ktorom zohľadňuje miestne špecifiká a potreby fyzických osôb v oblasti sociálnych služieb poskytovaných v jej územnom obvode, určuje potreby rozvoja sociálnych služieb a určuje personálne podmienky, finančné podmienky, prevádzkové podmienky a organizačné podmienky na ich zabezpečenie a do 15 dní od

Komunitný plán sociálnych služieb obce Nová Ľubovňa na roky 2021 - 2026

jeho schválenia ho predkladá vyššiemu územnému celku, v ktorom územnom obvode sa nachádza.

- c) obec je povinná predložiť návrh komunitného plánu sociálnych služieb na verejnú diskusiu.
- d) komunitný plán sociálnych služieb obsahuje najmä:
- analýzu poskytovaných sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov, foriem a poskytovateľov sociálnych služieb v územnom obvode obce,
 - analýzu požiadaviek prijímateľov sociálnych služieb a ďalších obyvateľov v územnom obvode obce, na rozvoj sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov, foriem sociálnych služieb a cieľových skupín v územnom obvode obce,
 - analýzu demografických údajov a sociálnej situácie v územnom obvode obce,
 - určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov, foriem a cieľových skupín, vrátane kvantifikácie potrebnej kapacity týchto služieb, a ak ide o sociálnu službu v zariadení, potrebného počtu miest v jednotlivých druhoch zariadení v územnom obvode obce,
 - časový plán realizácie komunitného plánu sociálnych služieb s určením kapacity jednotlivých druhov, foriem sociálnych služieb, a ak ide o sociálnu službu v zariadení, počtu miest v jednotlivých druhoch zariadení, v jednotlivých rokoch v členení na existujúcu kapacitu a kvantifikovanú potrebu na zvýšenie kapacity tak, aby boli vytvorené podmienky na zabezpečenie dostupnosti sociálnej služby pre obyvateľov obce, ktorí sú odkázaní na sociálnu službu, vrátane určenia finančných, personálnych, prevádzkových a organizačných podmienok, ktoré vytvára obec a zapojené subjekty na tvorbu a realizáciu komunitného plánu,
 - spôsob každoročného vyhodnocovania plnenia komunitného plánu sociálnych služieb,
 - podmienky a spôsob zmeny a aktualizácie komunitného plánu sociálnych služieb.
- e) obec zverejňuje komunitný plán sociálnych služieb vhodným a v mieste obvyklým spôsobom.

2.2. Podklady pri spracovaní KPSS

Základným východiskovým dokumentom pri spracovaní KPSS je zákon o sociálnych službách. Tento zákon ukladá mestám a obciam povinnosť aby bol KPSS vypracovaný v súlade s

národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb s ohľadom na miestne špecifiká a potreby. Ministerstvo práce sociálnych vecí a rodiny spracovalo v súlade so zákonom o sociálnych službách Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2015 – 2020.

2.3. Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2015 – 2020

1. Zabezpečiť realizáciu práva občana na poskytovanie sociálnej služby so zohľadnením ľudsko-právneho nediskriminačného prístupu a s dôrazom na rešpektovanie ľudskej dôstojnosti.
2. Zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb v súlade s potrebami cieľových skupín a komunity.
3. Zabezpečiť rozvoj sociálnych služieb dostupných pre osoby v segregovaných lokalitách s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby.
4. Zvýšiť dostupnosť komunitných sociálnych služieb s dôrazom na rozvoj sociálnych služieb pre rodinu, ktorá sa stará o svojho odkázaného člena, odkázaného na pomoc inej osoby pri sebaobsluhe.
5. Deinštitucionalizovať sociálne služby.
6. Presadiť princíp integrovanej dlhodobej zdravotno-sociálnej starostlivosti.
7. Zaviesť systém zabezpečenia a hodnotenia podmienok kvality poskytovaných sociálnych služieb.

Okrem národných priorít existuje ešte celý rad dokumentov – národných programov (Národný program životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím, Národný program aktívneho starnutia, Národná stratégia zamestnanosti, Stratégia pre integráciu Rómov do roku 2020 a pod.) z ktorých vyplývajú úlohy pre miestne samosprávy vo vzťahu k zabezpečovaniu a uspokojovaniu sociálnych potrieb občanov obce.

Pri príprave KPSS je dôležité vychádzať aj z Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja.

2.4. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja

Prešovský samosprávny kraj v súlade so Zákom č. 309/2014 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja vypracoval základný strednodobý rozvojový dokument, ktorým je "Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na obdobie 2014 - 2020" (PHSR PSK 2014 - 2020).

Komunitný plán sociálnych služieb obce Nová Ľubovňa na roky 2021 - 2026

Dokument bol vypracovaný v súlade s prioritami a cieľmi ustanovenými v Národnej stratégii regionálneho rozvoja Slovenskej republiky a podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie kraja. Zohľadňuje aktuálnu sociálno-ekonomickú situáciu v regióne, nové výzvy i nové podmienky v rámci Európskej únie a Slovenskej republiky.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja spolu s územným plánom kraja, je základným a kľúčovým dokumentom pre riadenie samosprávy, ktorý vychádza z poznania situácie a konkrétnych potrieb obyvateľov, podnikateľov, záujmových skupín a ďalších subjektov pôsobiacich v území, formuluje svoju predstavu o budúcnosti spolu s činnosťami, investičnými projektmi a inými konkrétnymi aktivitami a spolu s návrhom na zdrojové krytie ich zabezpečenia.

V sociálnej oblasti strategickým cieľom je: „Skvalitnenie životných podmienok obyvateľov v kraji a rozvoj inkluzívnej občianskej spoločnosti.

Špecifickými cieľmi sú:

- modernizácia vzdelávania s dôrazom na kvalitu života
- budovanie a rozvoj centier zdravotníckych, sociálnych a komunitných služieb pre inkluzívnu občiansku spoločnosť
- udržateľný rozvoj územia s dôrazom na podporu kultúrneho potenciálu

2.5. Výhodisková situácia

Zmyslom komunitného plánovania je aktivizácia obyvateľstva a skvalitnenie poskytovania sociálnych služieb spoločným, koordinovaným postupom. Súčasná sociálna situácia niektorých skupín obyvateľov nie je vyhovujúca. Samospráva je zo zákona povinná poskytovať určité sociálne služby, má však aj možnosti na to, aby vytvorila podmienky na zlepšenie sociálnych služieb a odstraňovanie príčin sociálnej nerovnosti v spoločnosti. Dobre fungujúca sociálna sieť je potrebná na to, aby bolo možné zasiahnuť všade tam, kde sa človek z objektívnych dôvodov dostal do neriešiteľných situácií alebo tam, kde je pomoc spoločnosti žiaduca.

Ak budeme pri predstave budúcnosti sociálnych služieb vychádzať z demografických a štatistických údajov obce Nová Ľubovňa, musíme predpokladať, že dopyt po sociálnych službách bude v budúcnosti narastať. Bude to zapríčinené hlavne tým, že sa bude zvyšovať počet starších občanov, u ktorých je zvýšený predpoklad, že budú niektorú zo sociálnych služieb potrebovať. V súčasnej dobe sú základnou skupinou, pre ktoré je nutné plánovať sociálne služby občania nad 65 rokov. Ďalšou, nemenej dôležitou skupinou, na ktorú sa treba zamerať, sú mládež a rodiny s deťmi.

Komunitný plán sociálnych služieb obce Nová Ľubovňa na roky 2021 - 2026

Vzhľadom na veľkosť obce, ale tiež na požiadavky a potreby obyvateľov, nie je predpoklad, že obec priamo na svojom území bude v budúcnosti zabezpečovať všetky sociálne služby.

Komunitné plánovanie bolo založené na vzájomnej spolupráci všetkých účastníkov-zadávateľov sociálnych služieb, poskytovateľov služieb, zástupcov užívateľov sociálnych služieb a verejnosti.

Výhodou komunitného plánovania sociálnych služieb v obci bola predovšetkým možnosť všetkých občanov aktívne sa zapojiť do tohto procesu aj prostredníctvom rozsiahlejšieho dotazníka s možnosťou presadzovať svoje záujmy a potreby.

Priebeh celého procesu tvorby komunitného plánu bol realizovaný v úzkej spolupráci s užívateľmi sociálnych služieb (občanmi). Komunitný plán sociálnych služieb je zameraný na zlepšenie ponuky, kvality, dostupnosti, efektivity a využitia sociálnych služieb. Komunitný plán sociálnych služieb bol vypracovaný v súlade s ustanovením § 83 zákona o sociálnych službách. Jeho vypracovanie je v súlade s originálnou kompetenciou a pôsobnosťou vo svojom územnom obvode.

3. Organizácia komunitného plánovania

3.1 Cieľové skupiny obyvateľov pri plánovaní

Cieľovými skupinami, ktorými sa komunitný plán sociálnych služieb zaoberá, sú skupiny obyvateľov, ktoré sa nachádzajú v nepriaznivej životnej situácii, krízovej sociálnej situácii, sú sociálne vylúčené, alebo sú následkom rôznych faktorov ohrozené sociálnym vylúčením.

Do týchto skupín v rámci KPSS obce Nová Ľubovňa patria:

- **seniori**
- **zdravotne postihnuté osoby**
- **rodiny s deťmi a mládež**

Seniori – sociálne služby sú poskytované občanom, ktorí dosiahli dôchodkový vek a ocitli sa v situácii vyžadujúcej podporu komunity, nakoľko túto podporu a pomoc nemôžu získať iným štandardným spôsobom. Zabezpečenie sociálnych služieb pre túto vekovú kategóriu je plne v kompetencii obce.

Zdravotne postihnutí občania sú systémovo riešení poskytovaním rôznych foriem kompenzácie sociálnych dôsledkov zdravotného postihnutia, ktoré sú v kompetencii štátu. Sociálne služby pre túto skupinu občanov zabezpečuje a financuje vyšší územný celok.

Pre obec v tomto čase zvláštne úlohy nevyplývajú. Úlohou obce pre túto skupinu občanov je vytvárať vhodné podmienky pre občiansky a spoločenský život a to najmä dostupnosť komunitných služieb, zariadení, občianskej vybavenosti, ďalej vytvárať podmienky pre spoločenské aktivity a poskytovať im sociálne poradenstvo.

Rodiny s deťmi, mládež – v tejto skupine sa jedná o finančnú podporu voľno časových aktivít detí a mládeže, rodín s deťmi, resp. mamičiek s deťmi, ale aj vytváranie vhodných podmienok pre fungovanie a dostupnosť existujúcich sociálnych zariadení a zriaďovanie nových sociálnych zariadení, na podporu tejto cieľovej skupiny a poskytovanie sociálneho poradenstva. Sociálna infraštruktúra je určená na zabezpečenie sociálnych potrieb obyvateľov. Spoločenské a ekonomické zmeny priniesli so sebou nový systém prerozdelenia v sociálnej oblasti, a to nielen financií, ale hlavne kompetencií medzi štátnou správou, samosprávou a súkromným sektorom. Zákon o sociálnych službách definoval sociálne služby ako činnosti zamerané na prevenciu vzniku nepriaznivých sociálnych situácií, na riešenie týchto nepriaznivých situácií, ako aj riešenie krízových situácií osôb, rodiny a komunity. Súčasťou sociálnej služby je aj prevencia sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny. Sociálna služba sa vykonáva najmä prostredníctvom sociálnej práce. V podmienkach obce je možné sociálnu prácu vykonávať ako terénnu, ambulantnú a pobytovú.

II. ANALYTICKÁ ČASŤ

4. Analýza poskytovaných sociálnych služieb

Obec Nová Ľubovňa nemá vybudovanú sieť sociálnych služieb. Fyzická osoba má právo výberu sociálnej služby, formy jej poskytovania a poskytovateľa sociálnej služby. Obec v rozsahu svojej pôsobnosti zabezpečuje dostupnosť sociálnej služby pre fyzickú osobu, ktorá je odkázaná na sociálnu službu a právo výberu sociálnej služby. Obec fyzickej osobe poskytne sociálnu službu, alebo zabezpečí poskytnutie sociálnej služby prostredníctvom iného verejného či neverejného poskytovateľa sociálnej služby.

4.1. Poskytovatelia sociálnych služieb v regióne

V prípade potreby zabezpečenia poskytovania sociálnej služby v zariadení, obec spolupracuje s najbližšími poskytovateľmi sociálnych služieb registrovanými na Úrade Prešovského samosprávneho kraja. V blízkosti obce Nová Ľubovňa je okresné mesto Stará Ľubovňa, kde sociálne služby zabezpečujú viacerí verejní a neverejní poskytovatelia.

V okrese Stará Ľubovňa a v jeho okolí sú registrovaní verejní poskytovatelia (ďalej VP) a neverejní poskytovatelia (ďalej NP) sociálnych služieb, ktorí zabezpečujú služby občanom prostredníctvom viacerých druhov sociálnych služieb.

Ide o tieto druhy služby s kapacitou:

- špecializované zariadenie zabezpečujú 1 NP a 1 VP s celkovou kapacitou 120 miest;
- domov sociálnych služieb zabezpečujú 1 NP a 2 VP s celkovou kapacitou 115 miest;
- zariadenie pre seniorov zabezpečujú 1 NP a 2 VP s celkovou kapacitou 97 miest;
- komunitné centrum zabezpečujú 4 VP a 1 NP s kapacitou 115 miest;
- nízkoprahová soc. služba pre deti a rodinu 1 NP s kapacitou 31 miest;
- požičiavanie pomôcok 1 NP ambulantnou formou
- rehabilitačné stredisko 1 NP ambulantnou formou s kapacitou 10 miest
- služba včasnej intervencie 1 NP ambulantnou formou s kapacitou 5 miest

V okrese absentuje viacero druhov sociálnych služieb. Medzi tie, ktorých zriadenie je v kompetencií obce/mestá patria: zariadenie opatrovateľskej služby, denný stacionár, denné centrum, nocľaháreň, prepravná služba, opatrovateľská služba, odľahčovacia sociálna služba,

Komunitný plán sociálnych služieb obce Nová Ľubovňa na roky 2021 - 2026

pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa, nízkoprahové denné centrum, nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu, terénna soc. služba krízovej intervencie.

(zdroj: Register poskytovateľov PSK so stavom k 30.09.2020).

4.2. Vybrané organizácie v SR podľa cieľových skupín

Súčasťou komunitného plánu sú komplexné informácie o užitočných stránkach pre jednotlivé cieľové skupiny:

Seniori

- Fórum na pomoc starším 0800 172 500 Pomoc v kríze – bezplatná linka
- Jednota dôchodcov Slovenska www.jds.sk Portál organizácie
- Ústredný portál verejnej správy www.portal.gov.sk Legislatívne rady a predpisy
- Administrátor www.senior.sk Užitočné rady a prehľady
- Administrátor www.seniortip.sk

Občania so zdravotným postihnutím - ŤZP

- Národná rada občanov so ZP www.nrozp.sk Poradenstvo
- Slovenská humanitná rada www.rehis.sk Poradenstvo, prehľady, koordinácia
- Slovenský zväz TP www.sztp.sk Portál občanov so zdravotným postihnutím
- Asociácia nepočujúcich www.aneps.sk Portál nepočujúcich občanov
- Združenie na pomoc ĽMP www.zpmpvsr.sk Portál o mentálnom postihnutí

Rodiny s deťmi

- Áno pre život n. o. 0800 120 024 Pomoc v kríze – bezplatná linka
- Návrat o. z. www.adopcia.sk Odborné sociálne poradenstvo
- Úsmev ako dar SPDDD o. z. www.usmev.sk Odborné sociálne poradenstvo
- Asociácia náhradných rodín www.anr.sk Odborné sociálne poradenstvo
- Inpresa Art www.mamatata.sk Portál o rodine

Ohrozené deti, mládež a mladí dospelí

- Centrum Slniečko n. o. 0800 121 212 Detská linka záchran
- Rada mládeže Slovenska www.mladez.sk Koordinácia činnosti, poradenstvo
- Viva Network Slovensko www.vivanet.sk Koordinácia činnosti organizácií

5. Sociálno - demografické údaje

5.1 Charakteristika Obce Nová Ľubovňa

Základné údaje:

Názov: Nová Ľubovňa

Kraj: Prešovský

Okres: Stará Ľubovňa

Región: Spiš

Nadmorská výška: 562 m. n. m

Rozloha: 1443 ha

Počet obyvateľov: 3000 (k 31.12.2019)

Hustota: 207,14 obyv./km²

Prvá písomná zmienka: v roku 1308

Starosta: Ing. Júlia Boďová

Poštová adresa: Nová Ľubovňa 102, 065 11

Telefón: 052/428 34 31

e-mail: starosta@novalubovna.sk

5.2 História

Je len málo obcí na Slovensku, o ktorých by sa vedelo kedy boli založené. Takých, ktoré by mali čosi ako rodný list, vlastne zakladaciu listinu. Medzi takéto obce patrí Nová Ľubovňa.

Prvýkrát sa spomína v lokačnej listine r. 1308 pod názvom Liblow Pataka, keď magister Ján, syn palatína Omodeja, udelil škultéciu Helbrandovi, Adiptovmu synovi, k založeniu

Komunitný plán sociálnych služieb obce Nová Ľubovňa na roky 2021 - 2026

dediny. Helbrand dostal 3 slobodné lány, mlyn, pivovar. Mohol ešte postaviť jeden mlyn a pivovar. Okrem neho nesmel tu nikto postaviť mlyn, pivovar alebo predávať pivo, víno a iné liehoviny. Za súdenie krádeží, vrážd a zbojstvá mal dostať jednu tretinu. Mal súdiť všetky malé spory, z ktorých mu pripadne celý výťažok. Ukladala sa mu tiež povinnosť vymáhať cirkevný desiatok, ktorý mal odovzdať prostredníctvom Spišskej kapituly do Uhorska. Obyvatelia obce dostali 16 rokov slobody a po jej uplynutí boli povinní zaplatiť 24 grošov poľskej miery a 60 grošov z každého majetku na sviatok sv. Juraja. Okrem toho sa im ukladala povinnosť vojensky držať údolie a zaobstaráť pokrm pre zemepána kedykoľvek príde do dediny. Obec bola prvou osadou na Ľubovnianskom hradnom panstve založenou na nemeckom práve. Šoltýska listina okrem udelenia bežných výsad nemeckého dedinského práva nariaďuje, aby sa osada /kostol/ v cirkevných záležitostiach neriadila poľskými, ale spišskými zvyklosťami. Obec sa uvádza aj v listine z r. 1364, ktorou boli udelené mestské výsady Starej Ľubovni a vymedzené jej hranice. Písomne je doložená aj v 2 súdobých odpisoch listiny Žigmunda z r. 1408, ktorou Ľubovnianske hradné panstvo daroval Imrichovi z Perína. Po celé obdobie stredoveku patrila hradnému panstvu Ľubovňa. V r. 1412-1772 bola v zálohu Poľsku.

Podľa úradného popisu kráľovských majetkov, ktoré nariadil poľský snem r. 1562-63, obec dávala robotu, zosyp, múku, dávky v naturáliách, seno a platila vojenskú daň.

V r. 1786-87 obec dosídlili nemeckí osadníci. V 18. st. tu bola v prevádzke vysoká pec a železné hámre, ktoré zanikli po r. 1867, R. 1828 obec mala 182 domov. Obyvatelia sa zaoberali poľnohospodárstvom, drevorubačstvom, tesárstvom, povozníctvom, pálením tehál a murárstvom. V r. 1898 založili v obci Potravné družstvo, ktoré 14. 3.1952 bolo začlenené do Jednoty OSD. V obci pracovali 3 garbiarne, vodný mlyn a pila. R. 1928 značná časť obce vyhorela.

Komunitný plán sociálnych služieb obce Nová Ľubovňa na roky 2021 - 2026

Obec bola oslobodená 24. 1.1945. Revolučný národný výbor bol utvorený 25. 1.1945 - predseda Alexej Pečarka, podpredseda Jeronym Smrek. Vo voľbách 1946 zvíťazila DS, zo 721 hlasov získala 692, KSS 20, Strana práce 6, Strana slobody 1 hlas. Po r. 1945 obec zaznamenala hospodársky a kultúrny rozvoj. Po oslobodení bolo v obci zavedené verejné osvetlenie, miestny rozhlas /1957/, vodovod /1968/, postavené nové rodinné domy, požiarna zbrojnica /1953/, kultúrny dom /1959/, telocvičňa /1981/, administratívna budova a hospodárske budovy JRD, objekty na spracovanie liečivých rastlín /1981-1986/, miestne komunikácie, chodníky a ďalšie objekty. JRD bolo založené 31.10.1971.

Nová Ľubovňa leží v severozápadnej časti geomorfologického celku Spišsko-šarišského medzihoria, v jeho podcelku Jakubianska brázda, pri sútoku potoka [Jakubianka](#) s Kolačkovským potokom, v doline na rozšírenej nive a terasách Jakubianky.

Jakubiansku brázdu, kde ležia aj Jakubany či Šambron, na juhozápade zovierajú Levočské vrchy, na severovýchode [Hromovec](#), pod Starou Ľubovňou na Jakubiansku brázdu nadväzuje Ľubovnianska kotlina, na východe siaha po rozvodnicu medzi povodím Popradu a Torysy.

Súčasťou obce je rekreačná osada Ľubovnianske kúpele, v ktorých je lyžiarske stredisko a hotel Sorea. V Ľubovnianskych kúpeľoch je aj umelé jazierko, v ktorom žije mlok karpatský. Najnižší bod (541 m) sa nachádza na nive Jakubianky v Ľubovnianskej kotline, na mieste, kde Jakubianka prechádza z novoľubovnianskeho do staroľubovnianskeho chotára. Najvyšším je vrch Borsučiny s n. v. 958 m. Výškový rozdiel medzi najnižším bodom chotára (na nive Jakubianky) a najvyšším (vrch Borsučiny) je 417,7 m. Stred obce má n. v. 562 m.

5.3. Základná infraštruktúra

Obec je elektrifikovaná a plynofikovaná. Obyvatelia sú napojení na verejný vodovod. Celkovo je z verejného vodovodu zásobovaná väčšina domácností. Obec má vybudovanú splaškovú kanalizáciu v prevažnej časti obce a spoločnú ČOV.

Odpadové vody sú zneškodňované, resp. akumulované v septikoch a žumpách alebo malých ČOV. V obci je vybudovaná verejná kanalizácia. Dodávka pitnej vody a dodávka teplej úžitkovej vody je zabezpečená vo všetkých domácnostiach.

5.4. Podnikateľská sféra a služby

V obci Nová Ľubovňa pôsobí viacero podnikateľských subjektov ako napr. Zmrzlina Bianco Nero, Privát Pohoda, Čistenie odpadov a kanalizácií, Slovenská pošta, Dom Charitas sv. Jána Almužníka, SLK -Catering Nová Ľubovňa, Kvetinárstvo- rozličný tovar Viera Reľovská, Hotel

Komunitný plán sociálnych služieb obce Nová Ľubovňa na roky 2021 - 2026

Ľubovňa Ľubovnianske kúpele, Calendula a.s., Firma Štelka, Pekáreň Goraľ, a Pekáreň Kristián. V obci je základná a materská škola. Pracovné príležitosti občania nachádzajú v týchto firmách a hlavne v okresnom meste Stará Ľubovňa.

5.5. Obyvateľstvo

Nová Ľubovňa je z hľadiska počtu obyvateľov najväčšou obcou v okrese Stará Ľubovňa. K 31.12.2019 bol **počet obyvateľov 3000**. Vývoj obyvateľstva od r. 1991-2019 nám objasňuje tabuľka č.1. K uvedenému dátumu evidujeme **1516 mužov** a **1484 žien**. Vekový priemer obyvateľov je 36,51 rokov. V okrese Stará Ľubovňa je v súčasnosti bez práce približne 4034 ľudí. Na jedno pracovné miesto štatisticky pripadá 8 nezamestnaných.

Tabuľka č.1

Rok	Narodenie	Prisťahovanie	Úmrtie	Odst'ahovanie	Rozdiel v roku	Počet obyvateľov ku koncu roka	vekový priemer
1991	56	34	25	32	+33	2413	
1992	58	42	24	45	+31	2444	
1993	39	43	13	46	+23	2467	
1994	39	12	11	42	-2	2465	
1995	36	18	21	25	+8	2473	
1996	42	18	10	15	+35	2508	
1997	38	38	14	23	+39	2547	
1998	35	22	25	26	+6	2553	
1999	37	35	21	19	+32	2585	
2000	33	25	24	17	+17	2602	
2001	35	28	16	11	+36	2638	
2002	36	35	20	24	+27	2665	
2003	38	40	20	25	+33	2698	
2004	31	39	17	20	+33	2731	
2005	29	28	15	21	+21	2752	
2006	30	20	33	11	+6	2758	
2007	20	32	22	26	+4	2762	
2008	40	21	28	25	+8	2770	
2009	52	45	22	15	+60	2830	

Komunitný plán sociálnych služieb obce Nová Ľubovňa na roky 2021 - 2026

2010	51	58	28	32	+49	2879	
2011	37	40	17	26	+34	2913	
2012	48	28	19	21	+36	2949	
2013	31	32	15	45	+3	2952	
2014	34	28	20	34	+ 8	2960	35,53
2015	39	44	16	28	+ 39	2999	35,67
2016	37	41	15	56	+ 7	3006	36,18
2017	27	46	13	52	+ 8	3014	34,08
2018	38	42	20	45	+ 15	3029	37,03
2019	31	16	22	54	- 29	3000	36,51

6. Dotazníkový prieskum

Súčasťou analytickej časti komunitného plánu sociálnych služieb sú aj výsledky z dotazníkového prieskumu, ktorý bol zameraný na zistenie názorov, návrhov, potrieb a odporúčaní, ako by sa mala rozvíjať oblasť sociálnych služieb v obci Nová Ľubovňa v najbližších rokoch. Prioritne boli oslovení zástupcovia cieľových skupín občanov, na ktoré bolo komunitné plánovanie zamerané. Dotazníkový prieskum bol anonymný a bol k dispozícii v tlačenej aj elektronickej forme.

Dotazník mal tri časti:

1. Otázky o respondentovi
2. Otázky o spokojnosti so životom v obci
3. Otázky o sociálnych službách

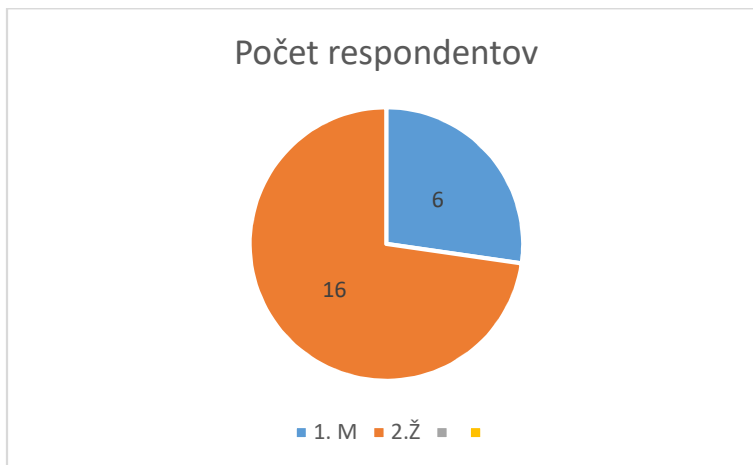
Vyhodnotenie dotazníka:

1. Otázky o respondentovi

Do dotazníkového prieskumu sa zapojilo 22 respondentov (to znamená, že iba necelých 0,73 % obyvateľov obce sa zapojilo do dotazníkového prieskumu) z možných potenciálnych respondentov. Z celkového počtu zapojených respondentov bolo 16 žien a 6 mužov.

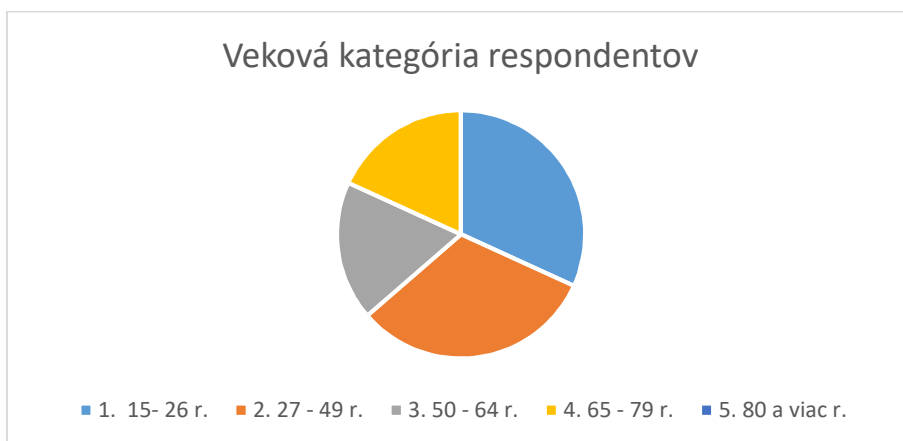

Graf č.1 – Pohlavie respondentov

Najviac respondentov, ktorí sa zapojili do dotazníkového prieskumu, patrí do vekovej kategórie 27 - 49 rokov ide o 7 respondentov. Rovnaký počet teda 7 respondentov je vo vekovej kategórii od 50 – 64 rokov a po 4 respondentoch majú kategórie od 15 – do 26 rokov a kategória od 65 do 79 rokov. Percentuálne vyjadrenie vekových kategórií v grafe č.2.

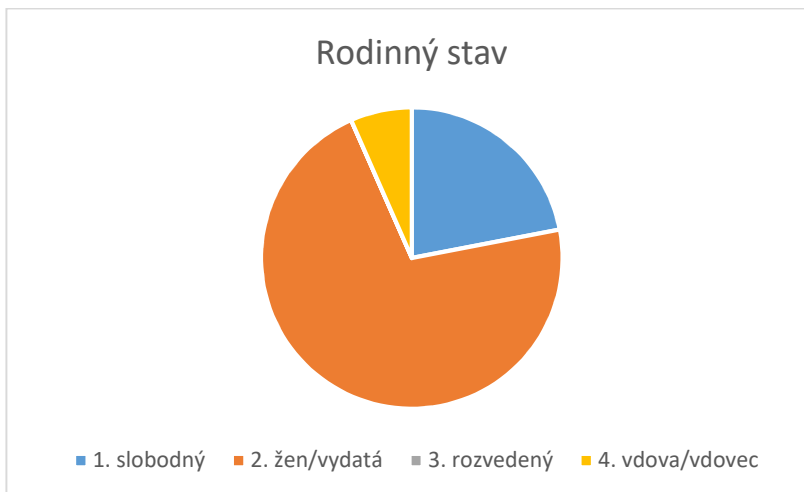
Graf č.2 – Veková kategória respondentov

Najviac respondentov, ktorí sa zapojili do dotazníkového prieskumu uviedlo, že sú v manželskom zväzku, bolo ich 13. Štyria respondenti uviedli, že sú slobodní a 5 sú vdovci respektíve vdovy. Ani jeden z respondentov nebol rozvedený.

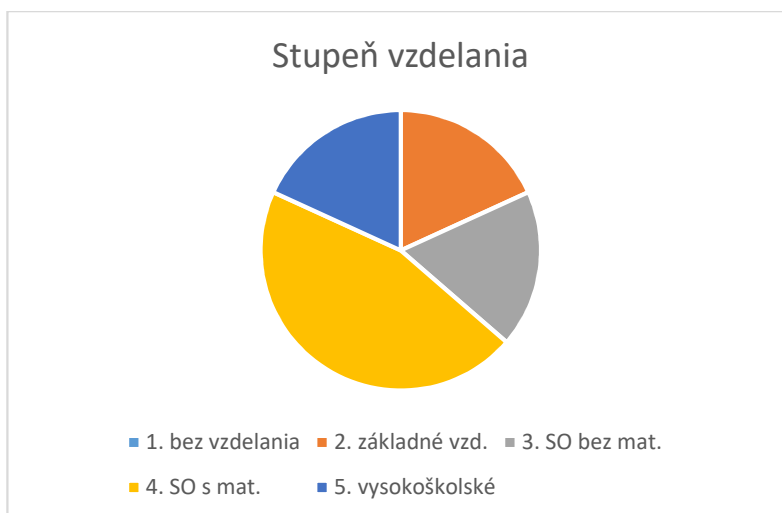

Graf č. 3 - Rodinný stav respondentov

Najviac respondentov, ktorí sa zapojili do dotazníkového prieskumu uviedlo, že má stredné odborné vzdelanie s maturitou, je ich 10. Ďalší respondenti zhodne po štyroch mali základné stredné odborné a vysokoškolské vzdelanie.

Graf č. 4 Stupeň dosiahnutého vzdelania

2. Otázky o spokojnosti so životom v obci – vyhodnotenie otázok

Ste spokojní so životom v obci ?

Až 18 respondentov vyjadrilo spokojnosť so životom v obci a iba 4 respondenti nevedeli k danej otázke zaujať stanovisko.

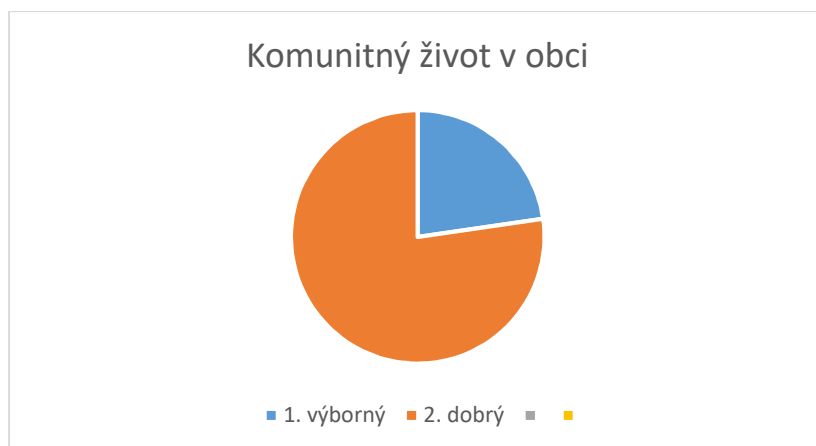
Graf č. 5 Celková spokojnosť so životom v obci

Ako by ste zhodnotili komunitný život v obci?

Najpočetnejšou skupinou 17 respondentov zhodnotili komunitný život v obci ako dobrý. Skupina piatich respondentov zhodnotila život v obci ako výborný.

Graf č. 6 Komunitný život v obci

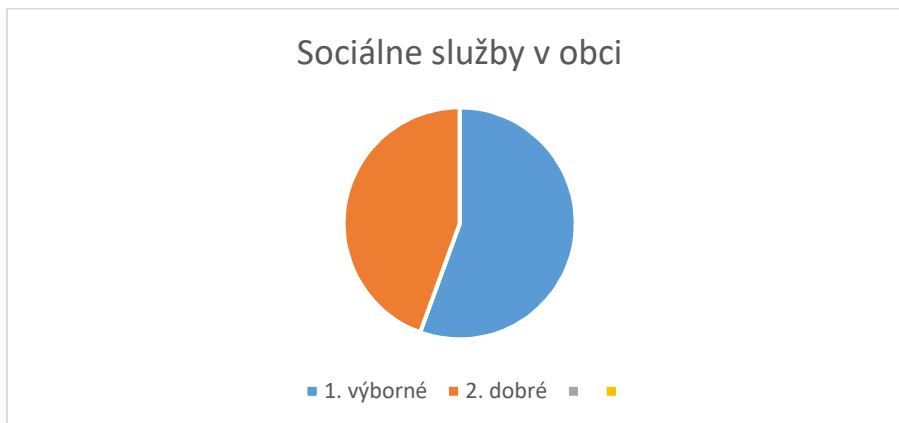

Ako by ste zhodnotili sociálne služby v obci ?

Sociálne služby v obci 18 respondentov zhodnotilo ako dobré a 4 respondenti zhodnotili sociálne služby ako výborné.

Graf č. 7 Sociálne služby v obci

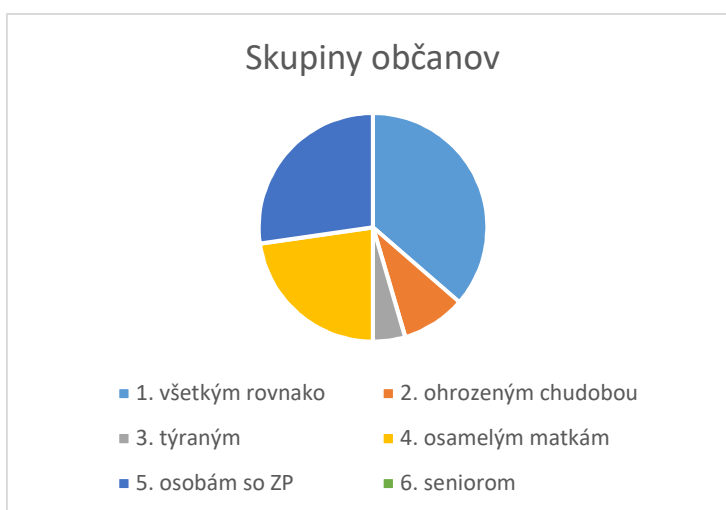
Aké sú podľa Vás najväčšie problémy v obci ?

V rámci tejto otvorenej otázky respondenti uviedli nasledovné odpovede:

1. Nedostatočný priestor na využitie voľného času a relax (hlavne pre mladých a ľudí v strednom veku), nedostatočný priestor a aktivity pre rodiny resp. mamičky s deťmi,
2. absencia zariadenia pre seniorov ev. denného stacionára

Ktorým z nasledujúcich skupín občanov obce by sa mala venovať zvýšená pozornosť?

Graf č.8 – Zvýšená pozornosť

Najviac respondentov odpovedala, že všetkým rovnako. Z ostatných odpovedí najviac rezonovala pomoc osobám so zdravotným postihnutím a osamelým matkám a v neposlednom rade aj seniorom.

3. Otázky o sociálnych službách – vyhodnotenie

Využívate Vy alebo Váš blízky nejaký druh služby?

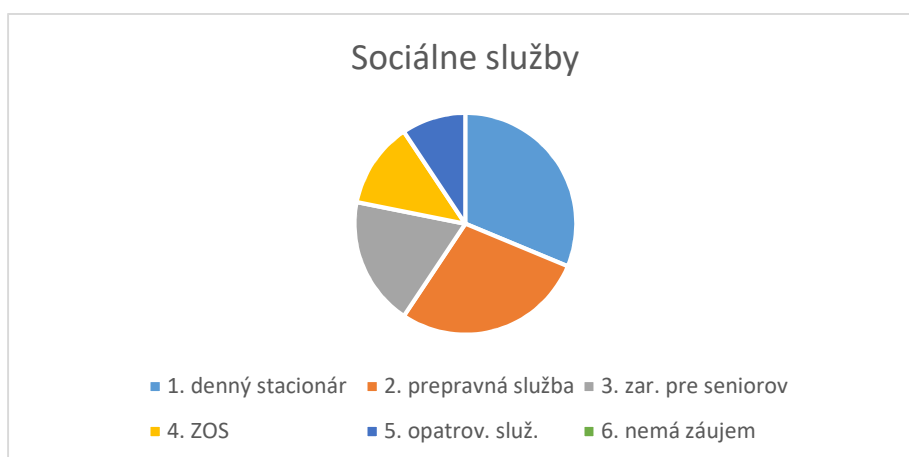
Všetkých 22 zapojených respondentov jednoznačne uviedlo, že nevyužíva žiadny druh sociálnej služby ani nikto z ich blízkych. V súvislosti s negatívnou odpoveďou ďalšie dve otázky nie je možné vyhodnotiť.

O aké sociálne služby a zariadenia v oblasti služieb pre seniorov by mali záujem do budúcnosti?

Najviac oslovených respondentov teda 10 vyjadrilo záujem o denný stacionár, druhou najčastejšou odpoveďou teda 9 respondentov uviedlo záujem o prepravnú službu.

Šiesti respondenti uviedli záujem o zariadenie pre seniorov, štyria o zariadenie opatrovateľskej služby a traja o opatrovateľskú službu. Jeden respondent uviedol, že nemá záujem o službu.

Graf č. 9 - Sociálne služby

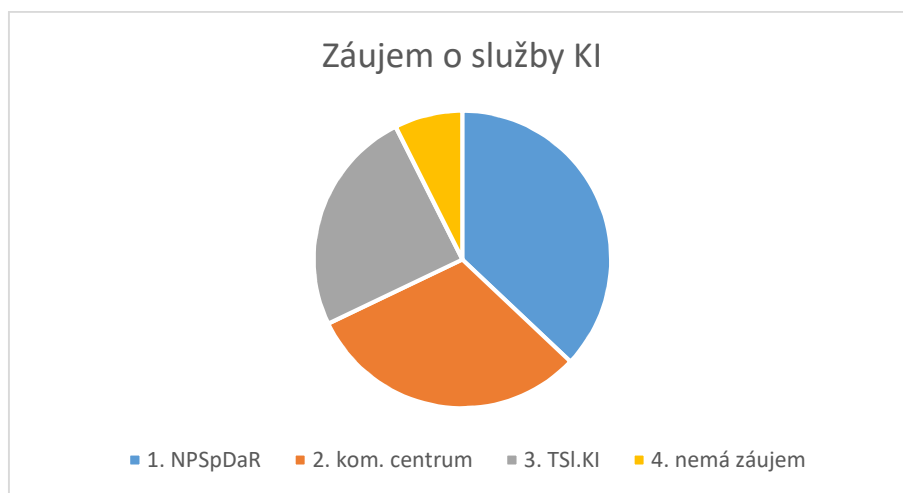
O aké služby a zariadenia v oblasti krízovej intervencie by mali záujem do budúcnosti?

Opýtaných 6 respondentov nemalo záujem o žiadnu službu krízovej intervencie a ten istý počet 6 respondentov má záujem o nízkoprahovú službu pre deti a rodinu. Päť respondentov uviedlo

záujem o komunitné centrum a štyria respondenti uviedli záujem o terénnu službu krízovej intervencie a o nocľaháreň neprejavil záujem nikto.

Graf č. 10 – Služby krízovej intervencie

O aké služby na podporu rodiny s deťmi by mali záujem do budúcnosti?

Najväčší záujem zo strany respondentov bol o službu na podporu zosúladovania rodinného a pracovného života v zariadení starostlivosti o deti do 3 rokov v počte 7 respondentov, 3 respondenti prejavili záujem o službu pomoc pri starostlivosti o dieťa v zariadení dočasnej starostlivosti o deti. Päť respondentov uviedlo záujem o službu včasnej intervencie a sedem respondentov neprejavilo záujem o žiadnu službu.

O aké služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia by mali záujem do budúcnosti?

Najviac 10 respondentov prejavilo záujem požičiavanie pomôcok, druhou najpočetnejšou skupinou teda 8 respondentov prejavilo záujem o sprostredkovanie osobnej asistencie a 2 respondenti uviedli záujem o tlmočnickú službu a jeden o sprostredkovanie tlmočnickej služby. Dvaja respondenti nemali záujem o žiadnu službu.

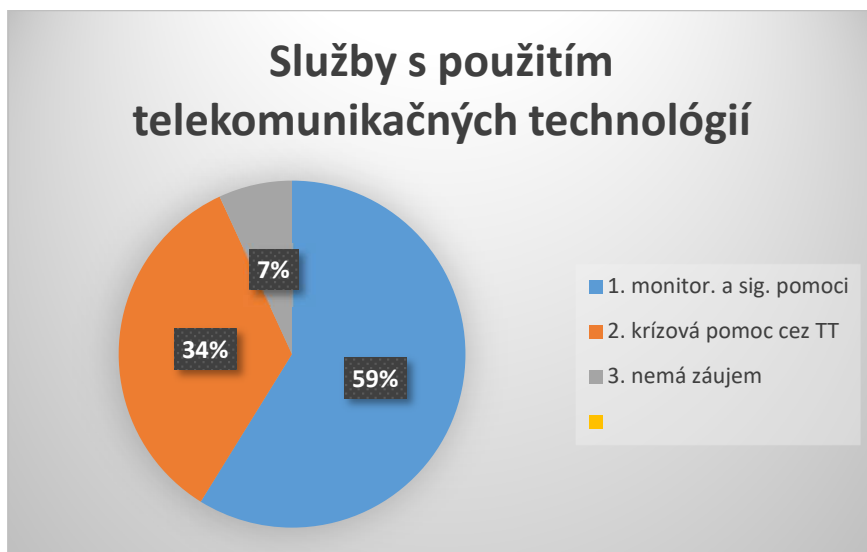
Mali by ste záujem o niektorú zo služieb s použitím telekomunikačných technológií?

Komunitný plán sociálnych služieb obce Nová Ľubovňa na roky 2021 - 2026

Najväčší záujem teda 59 % opýtaných prejavilo o službu monitorovanie a signalizáciu potreby pomoci. Sedem respondentov, teda 34 % prejavilo záujem o krízovú pomoc poskytovanú cez telekomunikačné technológie a traja nemali záujem.

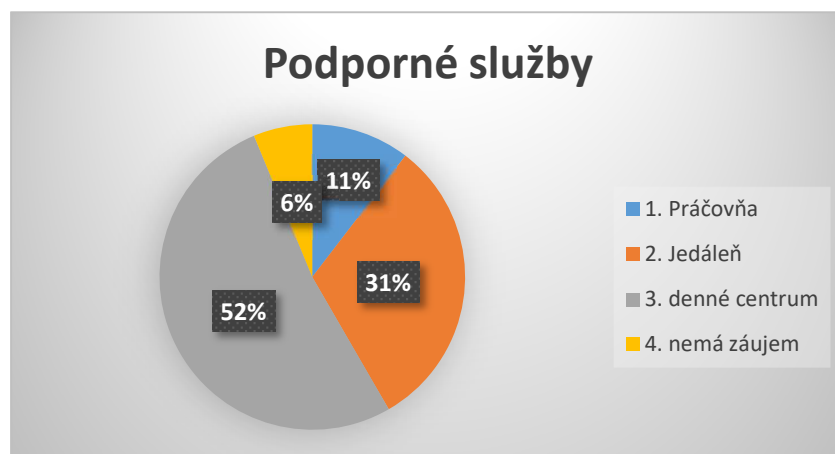
Graf č. 11 – Služby s použitím telekomunikačných technológií

Mali by ste záujem o niektorú z niektorých podporných služieb?

Z podporných služieb až 52 % opýtaných respondentov malo záujem o denné centrum, 31 % opýtaných prejavilo záujem o jedáleň a 11% opýtaných prejavilo záujem o službu práčovňa. Štyria respondenti, teda 6 % nemalo záujem o službu.

Graf č. 12 – Podporné služby

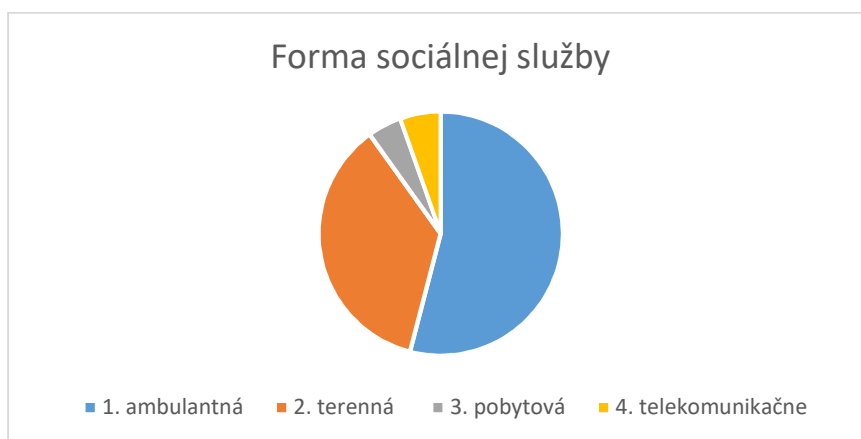

Aká služba by najviac vyhovovala respondentom?

Viac ako 51 % respondentom vyhovuje ambulantská sociálna služba, 33 % respondentov terénna sociálna služba. 9 % respondentov vyhovuje pobytová služba a 7 % vyhovujú telekomunikačné služby.

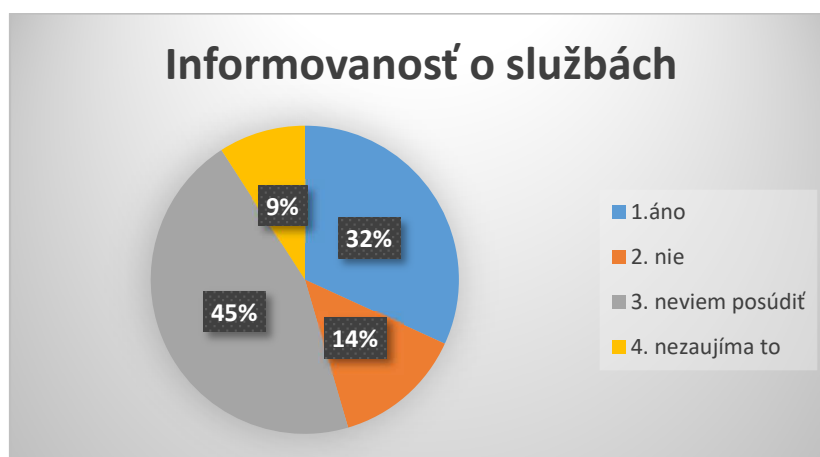
Graf č. 13 – Forma sociálnej služby

Myslíte si, že informovanosť v oblasti sociálnych služieb v obci je dostatočná?

Až 10 respondentov teda 45 % uviedlo, že nevie posúdiť či je dostatočná informovanosť o sociálnych službách v obci. 32% respondentov odpovedalo, že informovanosť je dostatočná traja, teda 14 % odpovedali nie a dvaja, teda 9 % respondentov nevie a nezaujímajú sa o to.

Graf č. 14 – Dostatočná informovanosť o sociálnych službách

7. SWOT analýza v sociálnej oblasti

Na základe získaných analytických podkladov z výsledkov dotazníkového prieskumu bola zostavená SWOT analýza hodnotiaca sociálnu oblasť v obci Nová Ľubovňa

S – Silné stránky

- + Dostupnosť zdravotnej starostlivosti
- + Existujúce zariadenie sociálnych služieb
- + Záujem zo strany obce o rozvoj soc. služieb

W – Slabé stránky

- Absencia sociálnych služieb napr. prepravnej služby, opatrovateľskej služby
- Nepostačujúce prázdninové programy a voľnočasové programy pre mládež

O – Príležitosti

- + možnosť čerpania finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov EÚ a iných zdrojov zameraných na rozvoj sociálnych služieb
- + medializácia sociálnej problematiky – zvýšenie povedomia o sociálnej oblasti
- + schválenie komunitného plánu sociálnych služieb
- + aktivita a záujem seniorov
- + novela zákona o sociálnych službách
- + zriadenie nových druhov soc. služieb poskytujúcich sociálne služby

T – Ohrozenia

- nedostatok finančných prostriedkov pre oblasť sociálnej starostlivosti
- nedostatok financií na spolufinancovanie projektov pre cieľové skupiny
- zložitosť implementácie projektov
- odliv pracovnej sily za lepším zárobkom do zahraničia
- nižšie platy v sociálnej oblasti
- nedostatok odborného personálu
- nízke príjmy seniorov - neumožnia im platiť za sociálne služby

III. STRATEGICKÁ ČASŤ

8. Cieľové skupiny

Pre vypracovanie stratégie Komunitného plánu sociálnych služieb obce Nová Ľubovňa boli stanovené 2 cieľové skupiny:

- **Seniori a zdravotne postihnuté osoby**
- **Rodina s deťmi a mládež**

8.1 Popis cieľovej skupiny „Seniori a zdravotne postihnuté osoby“

Poproduktívny vek a zdravotné postihnutie občana veľmi úzko súvisí. Často prináša so sebou neschopnosť sa o seba postarať, zabezpečiť si svoje základné potreby, vyrovnať sa so zvýšenými životnými nákladmi, ktoré si občan nedokáže často zabezpečiť vlastným pričinením tak, aby jeho životná úroveň alebo úroveň jeho rodiny zostala na patričnej úrovni.

Sociálny dôsledok ŤZP je znevýhodnenie, ktoré má FO z dôvodu jej ŤZP v porovnaní s FO bez zdravotného postihnutia rovnakého veku, pohlavia a za rovnakých podmienok, ktoré je schopná z dôvodu ŤZP prekonať sama. ŤZP je zdravotné postihnutie s mierou funkčnej poruchy najmenej 50%. Funkčná porucha je nedostatok telesných schopností, zmyslových schopností alebo duševných schopností FO, ktorý z hľadiska predpokladaného vývoja zdravotného postihnutia bude trvať dlhšie ako 12 mesiacov.

8.2 Popis cieľovej skupiny – „Rodina s deťmi a mládež“

Rodiny s deťmi a mládež sú cieľová skupina, u ktorej často dochádza k sociálnemu vylúčeniu, hlavne u sociálne slabších rodín a to aj z dôvodu zanedbávania povinnosti rodičov k malým deťom. Pre túto cieľovú skupinu by mali byť vytvorené podmienky na využívanie voľnočasových aktivít, aby nedochádzalo k sociálnemu vylúčeniu a v prípade mládeže aj ku kriminalite. Ide o podporu fungovania existujúcich, ale aj nových sociálnych zariadení a služieb v meste pre deti, mládež, rodiny s deťmi vo všeobecnosti, ale aj nachádzajúcich sa v nepriaznivej sociálnej situácii. Prioritou pre rodiny s malými deťmi a mládež v obci je zabezpečiť zmysluplné trávenie voľného času detí, mládeže a rodín s deťmi, podpora

sebarealizácie, kreativity a individuálnych zručností, organizovanie preventívnych kultúrno-spoločenských a športových aktivít pre deti a mládež, ako aj realizácia zážitkových preventívnych programov, besied, prednášok a poradenstva v oblasti zvyšovania bezpečnosti detí, prevencie pred negatívnymi javmi (užívanie drog, drobná kriminalita a pod.)

8.3. Vízia obce

Obec Nová Ľubovňa bude v roku 2026 poskytovať sociálnu pomoc občanom predovšetkým prostredníctvom sociálnych služieb na komunitnej úrovni, ktorým hlavným poslaním je podpora začleňovania ľudí do spoločnosti, sociálna súdržnosť s akceptáciou ich práv na slobodný a nezávislý život.

9. Strategický cieľ a priority

„Systematickou prácou dosiahnuť lepší prístup všetkých obyvateľov k poskytovaným sociálnym službám, odstraňovať nežiadúce sociálno-patologické javy a podporovať lepšie integrovanie seniorov, rodín s deťmi a mládeže do spoločnosti a zabezpečenie kvalitných služieb, v ktorých sa presadzuje ľudsko-právny rozmer a orientácia na potreby ľudí s dôrazom na dostupnosť“.

Na základe získaných analytických podkladov z výsledkov dotazníkového prieskumu, sociálno-demografických údajov boli špecifikované tri ciele KPSS a k nim zadefinované priority, opatrenia a aktivity.

Špecifický cieľ 1. Zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb v súlade s potrebami cieľových skupín a komunit

Charakteristika cieľa: Národné priority rozvoja sociálnych služieb v Slovenskej republike definujú potrebu zvýšenia dostupnosti komunitných sociálnych služieb. Zabezpečenie komunitných služieb je prioritou národnej a medzinárodnej legislatívy v súlade s požiadavkami a potrebami občanov. Plánovať do budúcnosti zriadenie komunitných služieb ako napr. denné centrum ev. denný stacionár. Alebo vytvoriť podmienky pre poskytovateľov, ktorý by prejavili záujem o zriadenie komunitných služieb v obci napr. denný stacionár, čo je sociálna služba ktorá je určená prioritne osobám nad 65 rokov a je v súlade s národnými prioritami a komunitnými službami v obci.

Komunitný plán sociálnych služieb obce Nová Ľubovňa na roky 2021 - 2026

Opatrenie: 1.1 Zvýšenie informovanosti o sociálnych službách, vyhľadávacia činnosť, sociálne poradenstvo.

Charakteristika opatrenia: Opatrenie je zamerané na rozšírenie tejto služby z dôvodu zabezpečenia adekvátnej pomoci, podpory a dôstojnosti čo najväčšiemu počtu seniorov v obci z dôvodu zachovania čo najdlhšej samostatnosti a nízkej miery podpory odkázaným ako aj zabezpečenia sociálnej inklúzie seniorov.

Aktivity: 1. Monitorovať sociálne potreby občanov

Predpokladané obdobie realizácie: 2021 - 2026

Merateľné ukazovatele/indikátory hodnotenia: Monitorovacia správa;

Predpokladané zdroje krytia: rozpočet obce

Špecifický cieľ 2. Rozšíriť kapacitu terénnych, ambulantných sociálnych služieb

Charakteristika cieľa: Druhým špecifickým cieľom je zriadenie ev. podpora zriadenia terénnych, ambulantných sociálnych služieb. Na základe potrieb zistených dotazníkom ide o zriadenie ev. podporu zriadenia komunitných druhov služieb ako napr. denného centra, denného stacionára, jedálne, pracovne, zariadenia opatrovateľskej služby či opatrovateľskej služby v obci.

Opatrenie: 2.1 Podpora absentujúcich sociálnych služieb

Charakteristika opatrenia: Opatrenie je zamerané na pomoc a podporu občanom, ktorí sú odkázaní na pomoc inej fyzickej osoby.

Aktivity: Zriadenie ev. podpora zriadenia služieb komunitného charakteru

Predpokladané obdobie realizácie: 2021 - 2026

Merateľné ukazovatele/indikátory hodnotenia: zvýšenie kapacít komunitných služieb

Predpokladané zdroje krytia: rozpočet obce, MPSVaR, EŠIF, dotácie,

Opatrenie: 2.2 Využívať a rozvíjať potenciál dobrovoľníctva

Charakteristika opatrenia: Opatrenie je zamerané na zvyšovanie kvality poskytovaných sociálnych služieb prostredníctvom dobrovoľníkov a rôznych dobrovoľníckych programov.

Aktivity: Rozvíjať potenciál dobrovoľníctva pri vytváraní dobrovoľníckych programov

Predpokladané obdobie realizácie: 2021 - 2026

Merateľné ukazovatele/indikátory hodnotenia: počet dobrovoľníckych zmlúv

Predpokladané zdroje krytia: rozpočet obce

Špecifický cieľ 3. Realizácia podporných aktivít a činností úzko spojených so sociálnymi službami

Charakteristika cieľa: Realizáciou podporných aktivít obec Nová Ľubovňa zabezpečí potreby obyvateľov v súlade so zadanými požiadavkami v dotazníkovom prieskume.

Opatrenie: 3.1 Podpora kultúrno-spoločenských, športových a prevenčných aktivít

Charakteristika opatrenia: Opatrenie je zamerané na prevenciu, pomoc, podporu a rozvoj cieľových skupín seniorov a zdravotne postihnutých a na skupinu rodiny s deťmi a mládež. Rôznymi aktivitami dosiahneme aktivizáciu všetkých cieľových skupín. Obzvlášť je potrebné zabezpečiť podporu aktívneho a zdravého starnutia seniorov, podporu zdravotne postihnutých.

- Aktivity:**
1. Odborné diskusie, prednášková činnosť
 2. Pestrá ponuka a dostupnosť voľnočasových aktivít
 3. Výlety ev. rehabilitačno-liečebné pobyty

Predpokladané obdobie realizácie: 2021 - 2026

Predpokladané zdroje krytia: rozpočet obce

10. Realizácia a monitoring realizácie KPSS

K realizácii KPSS patrí aj vypracovanie kontroly, monitorovania a aktualizácie KPSS. Preto po ukončení procesu komunitného plánovania a následne schválení KPSS zastupiteľstvom, bude vytvorená monitorovacia skupina v zložení 2 pracovníci obce, poslanec obecného zastupiteľstva, ktorá bude v stanovených časových intervaloch pravidelne min 1x ročne kontrolovať stav realizácie jednotlivých aktivít v rámci konkrétnych opatrení. V rámci kontroly a monitoringu budú realizované a posúdené napĺňania konkrétnych aktivít a opatrení. Výstupy budú spracované v monitorovacej správe a budú predkladané obecnému zastupiteľstvu, ktoré ich posúdi, prípadne navrhne zmeny aktivít. Zmeny v KPSS budú podliehať schváleniu v obecnom zastupiteľstve.

Komunitný plán sociálnych služieb je spracovaný na obdobie 6 rokov na obdobie 2021-2026. V KP je možné robiť úpravy, korekcie a doplnky v danom období. Úpravy a zmeny KPSS sú v kompetenciách starostu obce a poslancov, ktorí sa dohodnú na forme a spôsobe úpravy zmeny KPSS. Navrhované zmeny vstúpia do platnosti po schválení zastupiteľstvom.

Komunitný plán sociálnych služieb obce Nová Ľubovňa na roky 2021 - 2026

**Komunitný plán sociálnych služieb obce Nová Ľubovňa na roky 2021 - 2026 bol schválený
obecným zastupiteľstvom dňa: 03.12.2020 Uznesením č. 59/2020**

ZÁVER

Komunitný plán sociálnych služieb pomôže samospráve niest' zodpovednosť za poskytovanie sociálnych služieb pre občanov obce Nová Ľubovňa.

Sociálna služba je činnosť poskytovaná ľuďom v nepriaznivej sociálnej situácii, podpora pri sociálnom začleňovaní a ochrane pred sociálnym vylúčením s cieľom umožniť im zapojenie do bežného života v spoločnosti

Určite je prínosom prístup štátu, že vytvára legislatívny rámec na presun kompetencií v danej oblasti. No zároveň je potrebné upozorniť na nedostatočné finančné krytie daného zámeru zo strany štátu. Obec preto musí využívať aj iné zdroje financovania. Spracovanie komunitného plánu je iba čiastkovým výsledkom, najdôležitejšia je jeho realizácia a zlepšenie služieb pre užívateľov. Je na samospráve, ako zabezpečí svoje poslanie vytvoriť pre občanov miesto pre dôstojný a plnohodnotný život.

Zoznam bibliografických odkazov

Zákon NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších právnych predpisov

Ako pripraviť komunitný plán sociálnych služieb v obci – Ing. Mária Filipová (2018)

Komunitné plánovanie sociálnych služieb – PHDr. Woleková, SOCIA (2004)

Manuál komunitného plánovania sociálnych služieb - PSI subregiónu Šariš

Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2015 - 2020 – MPSVR SR (2014)

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Prešov a roky 2010-2019

vlastné pozorovanie alebo prieskum

výstupy z dotazníkového prieskumu

www.e-vuc.sk/psk/register poskytovateľov

www.statistics.sk